

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Pszichológus/ Képesítés kód: L0608010

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Iskolapszichológia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	I	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Licenz

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					98 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					38
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					36
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	98				
3.8 A félév össz-óraszám	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

<p>Szakmai kompetenciák</p>	<p>Az iskolapszichológia szakterületére vonatkozó fogalmakkal való műveletek végzése Az iskolapszichológia tárgyköréhez tartozó problémahelyzetek és ezek lehetséges megoldásainak kritikai kiértékelése Iskolai típusú egyéni és/vagy csoportos pszichológiai felmérések, beavatkozások, fejlesztések, terápiák megtervezése és kivitelezése Kapcsolatépítés és interperszonális kommunikáció kiépítése az iskolában</p>
<p>Transzverzális kompetenciák</p>	<p>A pszichológusi szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző hierarchikus szinteken működő, multidiszciplináris egyénekkal és csoportokban A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön)értékelése révén</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

<p>7.1 A tantárgy általános célkitűzése</p>	<p>Az iskola/és nevelépszichológia alapfogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése és helyes alkalmazása Az iskola/és nevelépszichológia tartozó fogalmak, helyzetek, folyamatok magyarázata és értelmezése az alapismeretek felhasználásával, alkalmazásával Különböző, az iskola/és nevelépszichológiára - jellemző problémahelyzetek megoldására kidolgozott elvek és alapvető módszerek alkalmazása Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző fogalmak, folyamatok, programok, módszerek és elméletek minőségének, érdemeinek és korlátainak értékelésére Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek alapján</p>
<p>7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései</p>	<p>A sajátosan iskola/és nevelépszichológia tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a iskola/és nevelépszichológiához tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által Az információk minőségének értékelése és az alkalmazott fogalmaknak hierarchizálása a tudományterület, a meghatározás illetve a kontextus igényeinek megfelelően A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a iskola/és nevelépszichológiára jellemző alapismeretek révén, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések által Iskolai problémahelyzetek azonosítása, megoldása, a megoldási alternatívák alapos elemzése révén Érvelés, az érvek validitásának felbecslése Problémaközpontú, koherens és valós alapokra támaszkodó szakmai projektek kidolgozása (álproblémák felismerése) A pszichológiai (egyéni-, csoportos- és szervezeti szintű) értékelés specifikus fogalmainak, módszereinek és eszközeinek helyes szaknyelvi alkalmazása</p>

	<p>Sajátos pszichológiai vizsgálatok és beavatkozások eredményeinek értelmezése</p> <p>Pszichodiagnosztikai stratégia kidolgozása a megfelelő, etalonált és validált mérési és beavatkozási módszerek és eszközök azonosításával, a pszichológiai mérés céljától és a célcsoporttól függően</p> <p>Az egyén, a csoport, a szervezet szempontjából releváns diagnózis kidolgozása minőségi és mennyiségi módszerekkel</p> <p>A pszichológiai beavatkozás, a tanácsadás és pszichoterápia alapvető elméleteinek és modelljeinek helyes szaknyelvi alkalmazása</p>
--	---

8. A tantárgy tartalma

8.1. Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az iskolapszichológia kialakulása és tárgya	Bemutató	
2. Az iskolai teljesítményt meghatározó kognitív tényezők	Bemutató	
3. Az iskolai teljesítményt befolyásoló érzelmi, személyiségi tényezők	Bemutató	
4. Az iskolai motiváció	Bemutató, problematizálás	
5. Az iskolai alkalmazkodási zavarok diagnosztikai folyamatának lépései	Bemutató	
6. Az iskolai alkalmazkodási zavarok kezelése: egyéni és csoportos módszerek alkalmazása, az osztályközösséggel folytatott munka, az iskolai alkalmazottakkal folytatott konzultáció, a szülőkkel folytatott konzultáció	Bemutató, problematizálás	
7. A tanulási problémák formái, tanulási nehézségek, tanulási zavarok	Bemutató, problematizálás	
8. Az óvodáskorban jelentkező érzelmi- és viselkedészavarok	Bemutató, problematizálás	
9. A kisiskoláskorban jelentkező érzelmi- és viselkedészavarok	Bemutató, problematizálás	
10. Kamaszkori, serdülőkori érzelmi- és viselkedészavarok kialakulása	Bemutató	
11. Az iskolai alkalmazkodási zavarok megelőzésének lehetőségei	Bemutató, problematizálás	
12. Az iskolapszichológus tudományos tevékenysége: képzések, konferenciák, kutatás az iskolában	Bemutató, problematizálás	
13. Az iskolapszichológusi munka promoválása az iskolában és iskolán kívül. Kapcsolattartás más intézményekkel	Bemutató	
14. Összefoglalás	Szintézis, kérdés	

Könyvészet:

Balogh L. (2006). *Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban*. Urbis Könyvkiadó, Budapest

Brown, R. (ed.) (2004). *Hand-book of Pediatric Psychology in School Settings*. Lawrence Erlbaum, 99-114 (7 fejezet), 115-128 (8 fejezet)

Csépe, V. (2005), *Kognitív fejlődés neuropszichológia*, Gondolat, Bp.

Demetrovics Zs., Urbán A. & Oláh A. (2012). *Az egészségpszichológia elmélete és alkalmazása I.* ELTE Eötvös kiadó, Budapest

Demetrovics Zs. (2007). *A droghasználat funkciói.* Akadémiai kiadó, Bp
Kollár, K., & Szabó, É. (2004) (szerk.) *Pszichológia pedagógusoknak.* Osiris, Budapest

Demetrovics Zs., Urbán A. & Oláh A. (2012). *Az egészségpszichológia elmélete és alkalmazása I.* ELTE Eötvös kiadó, Budapest

Kósáné Ormai, V. (1999) *Pszichológus az iskolában,* Okker, Budapest

Kulcsár Éva (2004), *A serdülőkorú fejlődés pszichológiai jellemzői.* ELTE Eötvös kiadó, Bp

Mérei F (2002). *Közösségek rejtett hálózata.* Osiris könyvtár, Budapest

Mező, F.& Mező, K. (2003). *Kreatív és iskolába jár.* Kocka Kör kiadó, Bp.

Miller, G.E. (Eds.) *Handbook of Psychology. Vol.7, Educational Psychology,* John & Wiley

Porkolábné Balogh K. (1988). *Iskolapszichológia.* NTK kiadó, Bp.

Ranschburg J. (2010), Ranschburg J. (2010). *A serdülés gyötrelmei.* Saxum Könyvkiadó, Budapest

Ranschburg J. (2012). *Én és a többiek...Kapcsolatok kisgyermekkorától a serdülőkorig.* Saxum Könyvkiadó, Budapest

Reynolds and Miller (eds) (2003), *Handbook of Psychology, vol. 6 (Developmental Psychology, vol. 7 (Educational Psychology),* Wiley

Rudas, J. (2016) *Dephi örökösei. Önismereti csoportok: elmélet, módszer, gyakorlatok,* Nyolcadik kiadás, Oriold és Társai Kiadó(2006)

Szító I. (2005). *A külső és belső motivációs tényezők szerepe a tanulók osztálytermi értékelésében.*

Országos Köznevelési Tanács ülésén elhangzott előadás, Budapest

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az iskolapszichológus kompetenciái és feladatköre (az iskolai tanulás és az érzelmi-társas beilleszkedés elősegítése)	Kérdezés, ötletbörze	
2. Az iskolai tanulás. Az iskolai sikeresség kognitív feltételei (kognitív fejlődés, nyelvfejlődés, képességek, tehetség). A tanulási stratégiák fejlesztése.	Előzetes tudásszint felmérése, demonstráció	
3. Az iskolai teljesítménnyel kapcsolatos érzelmek. Az iskolai sikeresség érzelmi-motivációs feltételei (sikerorientáció és kudarckerülés; kockázatvállalás, kitartás, énhatékonyság, szorongás)	Esetelemzés, megvitatás	
4. Az iskolai motiváció felmérése és fejlesztése. A képességeik alatt teljesítő tanulók	Esetelemzés, megvitatás	
5. A kivizsgálás lépései, anamnézis, megfigyelés, felmérés és a diagnózis	Esetelemzés, megvitatás	
6. A beavatkozás megtervezése. Egyéni és csoportos módszerek alkalmazási lehetőségei az iskolapszichológiai felmérésben és beavatkozásban. A tanárokkal folytatott konzultáció egyéni és csoportos formái. Az iskola vezetésével való együttműködés. Team-munka a rokon szakmák képviselőivel. A szülőkel való kapcsolattartás, a szülők bevonása az óvodai-iskolai életbe.	Esetelemzés, megvitatás	

7. Tanulási zavarok általános jellemzése, tünetek felismerése, veszélyeztetettségre utaló jelek	Esetelemzés, hanganyagok, videó	
8. Specifikus tanulási zavarok: Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, ADHD (Figyelemhiány és hiperaktivitás)	Esetelemzés, hanganyagok, videó	
9. Az óvodáskorban és kisiskoláskorban jelentkező érzelmi- és viselkedészavarok	Csoportmunka	
10. A serdülőkorai érzelmi- és viselkedészavarok	Csoportmunka	
11. Az iskolai alkalmazkodási problémákat megelőző programok kidolgozása	Csoportmunka	
12. Tudományos kutatás az iskolában-gyakorlati vonatkozások	Csoportmunka	
13. Előadások, tréningek, szakkörök, szabadidős tevékenységek szervezése, önkénteskedés promoválása	Csoportmunka	
14. Összefoglalás. Vizsgakövetelmények, tételsor áttekintése	Szintézis, kérdezés	

Könyvészet:

- Balogh L. (2006). *Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban*. Urbis Könyvkiadó, Budapest
- Brown, R. (ed.) (2004). *Hand-book of Pediatric Psychology in School Settings*. Lawrence Erlbaum, 99-114 (7 fejezet), 115-128 (8 fejezet)
- Csépe, V. (2005), *Kognitív fejlődés neuropszichológia*, Gondolat, Bp.
- Demetrovics Zs., Urbán A. & Oláh A. (2012). *Az egészségpszichológia elmélete és alkalmazása I.* ELTE Eötvös kiadó, Budapest
- Demetrovics Zs. (2007). *A droghasználat funkciói*. Akadémiai kiadó, Bp Kollár, K., & Szabó, É. (2004) (szerk.) *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris, Budapest
- Demetrovics Zs., Urbán A. & Oláh A. (2012). *Az egészségpszichológia elmélete és alkalmazása I.* ELTE Eötvös kiadó, Budapest
- Kósáné Ormai, V. (1999) *Pszichológus az iskolában*, Okker, Budapest
- Kulcsár Éva (2004), *A serdülőkorai fejlődés pszichológiai jellemzői*. ELTE Eötvös kiadó, Bp
- Mérei F (2002). *Közösségek rejtett hálózata*. Osiris könyvtár, Budapest
- Mező, F.& Mező, K. (2003). *Kreatív és iskolába jár*. Kocka Kör kiadó, Bp.
- Miller, G.E. (Eds.) *Handbook of Psychology. Vol.7, Educational Psychology*, John & Wiley
- Porkolábné Balogh K. (1988). *Iskolapszichológia*. NTK kiadó, Bp.
- Ranschburg J. (2010), Ranschburg J. (2010). *A serdülés gyötrelmei*. Saxum Könyvkiadó, Budapest
- Ranschburg J. (2012). *Én és a többiek...Kapcsolatok kisgyermekkortól a serdülőkorig*. Saxum Könyvkiadó, Budapest
- Reynolds and Miller (eds) (2003), *Handbook of Psychology, vol. 6 (Developmental Psychology, vol. 7 (Educational Psychology)*, Wiley
- Rudas, J. (2016) *Dephi örökösei. Önismereti csoportok: elmélet, módszer, gyakorlatok*, Nyolcadik kiadás, Oriold és Társai Kiadó(2006)
- Szitó I. (2005). *A külső és belső motivációs tényezők szerepe a tanulók osztálytermi értékelésében*. Országos Köznevelési Tanács ülésén elhangzott előadás, Budapest

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A **Romániai Pszichológusok Kollégiuma**, a szabadalommal rendelkező **Pszichológusok Deontológiai Kódexe** (www.copsi.ro) és a **213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően**
- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.rncis.ro>)
A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga	Kizáró jelleggel min. átmenő jegy (5,00)	70%
10.5 Szeminárium/Labor	Folyamatos értékelés, Aktivitás	Feladatok	20%
	Zárthelyi (parciális) vizsga		10%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

A végső jegy legnagyobb hányadát a vizsgaidőszakban megtartandó írásbeli vizsga jelenti. Az írásbeli vizsgán a tételsorból két tételt húznak a diákok, melyeket a rendelkezésre álló 2 óra alatt tetszőleges sorrendben kidolgoznak. A javítás javítókulcs alapján történik. A diák az írásbeli vizsga jegyét a kifüggesztés utáni 48 órában fellebbezheti. Az intézet titkárságán leadott kérvényben indokolnia kell a dolgozat újrajavításának igényét. A végső jegybe az írásbeli vizsga újrajavítás utáni értékelését számoljuk.

Ha a félévi írásbeli vizsgán a hallgató nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett

Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni).

A távoktatásos hallgatók kontaktórákon való részvétele kötelező, ez a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.

A gyakorlati dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.

A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, **minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.)** eleget kell tenniük.

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2018.04.02.

dr. Batiz Enikő adjunktus

dr. Batiz Enikő adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2018.04.09.

dr. Batiz Enikő adjunktus